

EESTI PANGA JAOKS OLULISED TEEMAD EUROOPA LIIDUS 2009. AASTA TEISEL POOLEL

Välismajanduse ülevaade, 27. oktoober 2009

Koostanud: Eesti Panga rahvusvaheliste suhete eksperdid

Euroopa Liidu riikide majandus- ja finantsüsteemi seire ja poliitika maailma majandus- ja finantskriisi kontekstis

Euroopa Liidu majanduspoliitika üldine eesmärk on stabiilsuse ja kasvu pakti põhimõtete rakendamine majanduskriisi tingimustes ja **kriisist ülesaamise strateegia** kavandamine. Eelolevate aastate kõige olulisem ülesanne on liikmesriikide eelarvepuudujääkide järkjärguline vähendamine. Liikmesriikide **eelarvepoliitika raportid**, millega hinnatakse riikide eelarvepoliitilist olukorda, esitatakse Euroopa Komisjonile 2009. aasta oktoobris. Komisjoni sügisprognoos avaldatakse tavapäraselt novembris. Komisjon on ka teatanud, et 2010. aasta stabiilsus- ja konvergentsiprogramme oodatakse alles 2010. aasta alguses. Komisjoni seisukohalt annab see liikmesriikidele aega usaldusväärse eelarvepoliitika kujundamiseks.

Euroopa Liidu finantspoliitika põhiküsimus on finantsturgude taastamise toetamine, eelkõige finantsüsteemi varasid ja kohustusi mõjutavate **toetuspakettide toime ja kriisist ülesaamise strateegia kavandamine**. Finantssektori stabiilsuse tagamisel on päevakorral pankade kapitaliseeritusele senisest tugevamate reeglite kehtestamine ning üldise hinnangu andmine majandustsükli mõju kohta finantsüsteemi varade mahule.

Euroopa Liidu majanduskasvu toetavate pikaajaliste tegurite analüüs

Euroopa Liidu majanduskasvu toetavatest küsimustest on Rootsi eesistumise ajal päevakorras Euroopa majanduse struktuurireformide uus plaan (nn Lisbon post-2010), tööturu paindlikkuse toetamine ja liikmesriikide eelarvete pikaajalise jätkusuutlikkuse analüüs.

Finantsjärelevalve ülesehituse ja piirideülese koostöö korralduse arutelu

Euroopa Liidu finantsjärelevalve reformi põhiteema Rootsi eesistumise ajal on nn Larosière'i aruande¹ alusel kokku lepitud reformide rakendamine ehk **Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu** (ESRB) käivitamine Euroopa Keskpanga juhtimisel. Samuti kavandatakse õiguslikke aluseid, et luua finantsjärelevalve teostamiseks ELi-üleised reeglid. Euroopa õigusesse kavatakse sisse viia ka muid finantskriisist tuleneva tegevuskava järelusi. Sealhulgas on näiteks kriisihalduse kulude jaotamine, hoiusekindlustuse edasine ühtlustamine ning järelevalvealane praktiline koostöö ülepiiriliste pangagruppide tegevuse reguleerimisel ja kontrollimisel.

¹ Euroopa Komisjoni loodud ja Jacques de Larosière'i juhitud kõrgetasemelise töögrupi aruanne, mis sisaldab ettepanekuid Euroopa Liidu järelevalve korralduse reformimiseks.

Uued liikmesriigid

Teisel poolaasta on plaanis Euroopa Komisjoni korraline ülevaade vahetuskursimehhanismi ERM2 kuuluvate liikmesriikide majandusolukorrast. Euroopa Liidu uute riikide majandusolukorra erakorralisi hinnanguid, mida tehti esimesel poolaastal, töökavas pole. Finantssektori küsimustest on uusi riike puudutavatest küsimustest arutluse all **päritolu- ja asukohamaa koostöö finantsstabiilsuse tagamiseks** maksebilansi kriisi korral ning Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) ja Euroopa Liidu tegevuste koordineerimine ELi riikide laenuprogrammide puhul.

Rahvusvaheline Valuutafond

Kõige olulisem Rahvusvahelise Valuutafondiga seotud teema vaadeldaval ajal on ühiseisukohtade kujundamine IMFi juhtimisstruktuuri reformimise ettepanekute suhtes, mille tulemusena peaks suurenema arenevate riikide sõnaõigus.

Olulise teemana võib veel välja tuua **globaalse finantssüsteemi tugevdamise**, mille suhtes on Euroopa Liidu ühine seisukoht selle suhtes on toetada turupõhist lahendust ning vältida riiklikku sekkumist.